

er nødvendigt, at Sagen i Almindelighed skal bringes ind paa Rigsdagen, forinden den gaaer videre uden i saadanne enkelte Tilfælde. Det er vel en meget betydelig Forøgelse af Statsgjælden, som herved kan opstaae; men det ligger aldeles ikke i Lovforslaget, saaledes som det er; men det ligger netop i det første Uendingsforslag, som er stillet; nemlig i den Suppleringsret, som der er givet. Det er aldeles ikke til at beregne, i hvilket Omfang denne Suppleringsret kan blive benyttet; det beroer Meget paa, hvor lang Tid der gaaer hen under Lovens Udførelse og hvorledes Forholdene stille sig derunder. Det har saaledes viist sig, hvorledes Forholdet stillede sig med Bankactierne, der stige til et Beløb, som vist Ingen havde tænkt, og naagt det neppe vil kunne gjentage sig, ialtsald ikke i samme Grad i nærværende Tilfælde, saa er det dog ganske vist, at her ikke er liden Odfordring til Forsigtighed. Det forekommer mig derhos altid noget betænkeligt at antage et Forslag, som aabner Udsigt til en aarlig Statsgjæld, især under de nærværende Omstændigheder, da Staten vil have Brug for alle de Resourcer, den kan erholde. Det maa vistnok antages at være bedre at give Afgang til at indbringe specielle Lovforslag herom, og ikke indkomme med saadanne incidenter ved Forslag til denne Sag.

Hvad det andet Forslag angaaer, forekommer det mig, at det paa en ikke ganske ubetænkelig Maade sammenblander de forskellige Autoritetens Forretninger og Stilling ialmindelighed. Det hedder sig, at den Commission, som bliver nedsat, skal endelig afgjøre Sagerne; men derved forekommer det mig, at det let kan føres derhen, at Tilfælde blive undtagne fra Domstolens Afgjørelse, Tilfælde, som retlig henhøre under Domstolene. Det er ingenlunde min Mening, at der vil flyde nogen overordentlig stor Masse af Processer som Følge af denne Lov; men der kan vistnok gives enkelte Tilfælde, hvor Bedkommende kunne have ligefrem Fordring paa at faae Sagen indbragt for Domstolens Afgjørelse, en Fordring, som ved Udkastet, saaledes som det foreligger, paa ingen Maade er afflaaren, men vil staae dem saa aaben, som de almindelige Love hjemle; hvorimod den ved dette særlige Forslag er dem

afflaaren, idet det hedder, at Commissionen endelig skal afgjøre de enkelte Retsspørgsmaal. Der er ogsaa, som allerede bemærket, noget Betænkeligt ved den Bestemmelse, som indeholdes i Stutningen af dette Uendingsforslag, især efterat der nu er vedtaget særlige Bestemmelser om Panthavernes Ret, som let kunde komme i Collision hermed. Saaledes forekommer det mig, at begge disse Forslag have sine Bæmseligheder og Betæmseligheder, som Udkastet derimod er frit for.

Winther: Det forekommer mig, at Udkastets § 7 ligger af ligesaa store Bæmseligheder, som det ene eller andet af de 2 Uendingsforslag, der ere stilledes. Vi have nemlig igaar vedtaget § 4, ifølge hvilken der ikke finder Amortisation Sted, men i Udkastets § 7 staaer der talt om Amortisation; altsaa maatte der, idetmindste førend vi stemme over denne §, finde en Deling Sted.

Ordføreren: Jeg har bemærket det idag, at Paragraphen vil blive forandret af Udvælget.

Winther: Det har jeg ikke hørt, og forsaavidt gjælder min Bemærkning altsaa ikke. Derimod forekommer det mig absolut nødvendigt, at Rigsdagen forbeholdes Afgjørelsen af Størrelsen af de Raades bidrag, som vi igaar indrømmede af Billighedshensyn til Godeeieren (En Stemme: Nei!). So det er et Raades bidrag; thi Retstray have de aldrig havt derpaa, end ikke den 6te Kjøbenhavnst Rigsdagsmand (Mourier) har vovet at paa staae det. Hvad Forhalingen angaaer, som derved skulde bevirkes, troer jeg, at det var bedre at vente lidt, forat faae Sagen godt afgjort, end at komme til at betale mere, end ellers man behøvede ved at haste dermed. Jeg kan heller ikke indsee, at det er at bruge sin Ret til at fastsætte Statsgjælden; naar Folkethinget indskrænker sig til at bevilge en Basis for Statsgjældens Stiftelse. En Statsgjæld bestaaer af bestemte Summer, og forsaavidt vi skulle bestemme Statsgjældens Størrelse, maae vi holde os til at bestemme de enkelte Summer. Derfor troer jeg, at det Første af disse Forslag har væsentlige Fortrin fremfor det andet og fremfor Udkastets § 7.